

Vastuullisen sijoittamisen raportti 2025

Sisällys

Vastuullisuus säätiön sijoitustoiminnassa.....	3
Säätiön varainhoitajat ja vastuullisuus.....	4
Sijoitussalkun vastuullisuus.....	6
SFDR luokitukset.....	7
Vastuullisuusluokitukset	8
Normi- ja toimialaseulonta	9
Ilmasto raportointi	10
Hiilijalanjäljen vähentäminen	10
Skenaarioanalyysi	12

Vastuullisuus säätiön sijoitustoiminnassa

Vastuullinen sijoittaminen on jatkanut tasapainoilua geopoliittisten jännitteiden ja kauppasotien värittämissä epävarmassa toimintaympäristössä. Ilmastonmuutoksen hillitseminen, sosiaalisten kysymysten ja hyvän hallinnon edistäminen on haastettu erityisesti Yhdysvalloissa. Trumpin hallinto on mm. uhkaillut yrityksiä DEI (diversity, equity and inclusion) toiminnoista aiheutuvilla sanktioilla ja suurten varainhoitajien on väitetty rikkoneen kilpailulainsäädäntöä painostamalla yhdysvaltalaisia hiiliyhtiöitä vähentämään tuotantoaan ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Poliittista ohjausta on tapahtunut myös Euroopassa, kun EU:n komissio julkaisi loppuvuonna 2025 tiedonannon siitä, millaiset puolustukseen liittyvät investoinnit sopivat sen kestäväen rahoituksen viitekehukseen.

Tampereen korkeakoulusäätiön tehtävänä on edelleen korkeatasoisen ja kansainvälisen tutkimuksen ja opetuksen avulla toimia pitkäjänteisesti suomalaisen yhteiskunnan hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn sekä ihmiskunnan ja ympäristön eduksi. Vastuullisuus on yksi Tampereen yliopiston seitsemästä arvosta ja se kuuluu keskeisenä osana myös yliopiston sijoitustoimintaan.

Sijoitustoiminnan tavoite on kasvattaa säätiön sijoitusvarallisuuden reaaliarvoa pitkällä aikavälillä yli suhdannevaihteluiden, tukea säätiön taloudellista vakautta ja autonomiaa tarjoamalla rahoitusta yliopiston akateemiseen toimintaan ja toiminnan strategiseen kehittämiseen. Tavoitteena on myös edistää vastuullisuutta sijoitustoiminnassa säätiön kestäväen kehityksen tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteet ja vastuu toiminnan ulottuvuudesta myös tuleville sukupolville edellyttää, että sijoitusvaroja hoidetaan vastuullisesti huomioiden lyhyen ja pitkän aikavälin sijoittamiseen liittyvät riskitekijät.

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry:n toimesta suomalaisten yliopistojen yhteiset kestäväen kehityksen ja vastuullisuuden teesit on päivitetty ja päivitetty teesit julkaistu alkuvuodesta 2026. Suurin muutos koskee vuoden 2030 hiilineutraaliustavoitetta. Muutoksen myötä yliopistojen yhteisestä aikarajasta hiilineutraalisuuden saavuttamiselle on luovuttu. Hiilineutraaliuteen pyrkiminen on jatkossakin erittäin tärkeä tavoite, mutta asiaa tarkastellaan jatkossa laajemmasta luontoposiitivisuuden näkökulmasta. Näin halutaan varmistaa, että ilmastotoimenpiteet eivät ole ristiriidassa luontokadon pysäyttämisen kanssa. Uuden päivitetyn teesin mukaisesti ”yliopistot vähentävät omia ilmasto- ja luontohaittojaan, tavoittelevat luontoposiitivisuutta sekä tukevat kansallisia ja kansainvälisiä luonto- ja ilmastotavoitteita.”

Tampereen korkeakoulusäätiön vastuullisen sijoittamisen ohjeet ja tavoitteet päivitetään huomioiden UNIFI:n teesien päivitystyö. Säätiön sijoitustoiminnassa tavoitteena on

sijoitusvarallisuuden hiili-intensiteetin laskeminen ja reaali maailman muutokset sekä sijoitussalkku, jonka kohdeyhtiöt ovat asettaneet päästövähennystavoitteita Pariisin sopimuksen mukaisesti. Sijoitustoiminnassa kunnioitetaan kansainvälisiä normeja ja ihmisoikeuksia.

Tampereen korkeakoulusäätiön vastuullisen sijoittamisen ohjeet kattavat kaikki omaisuuslajit. Varainhoitomallissamme likvidien eli noteerattujen osake- ja korkosijoitusten hoito on ulkoistettu täyden valtakirjan mandaatilla varainhoitajille. Mandaattisalkkujen osuus säätiön koko sijoitusvarallisuudesta on 79% (12/2025). Näissä salkuissa sijoitukset on hajautettu 44 osake- ja korkorahastoon. Vaihtoehtoiset sijoitukset ovat säätiön omassa hoidossa eli sijoituspäätökset tehdään itse. Vaihtoehtoiset sijoitukset on hajautettu 42:een private equity ja private debt rahastoon sekä hedge-, kiinteistö-, infrastruktuuri- ja metsärahastoon.

Vastuullisuuden kehitystä sijoitussalkussa seurataan ja sen toteutumisesta raportoidaan vuosittain. Varainhoitomallista johtuen vastuullisuustarkastelu painottuu varainhoitajien periaatteiden ja käytännön toimien tarkasteluun ja arviointiin. Tähän raporttiin tiedot on koottu ISS STOXX:in toteuttamista seulonta- sekä ilmastoraporteista, Suomen Sijoitustutkimuksen toteuttamasta ESG raportoinnista sekä MSCI:n ja Morningstarin julkaisuista. Raportin tarkasteluajankohta on 31.12.2025.

Säätiön varainhoitajat ja vastuullisuus

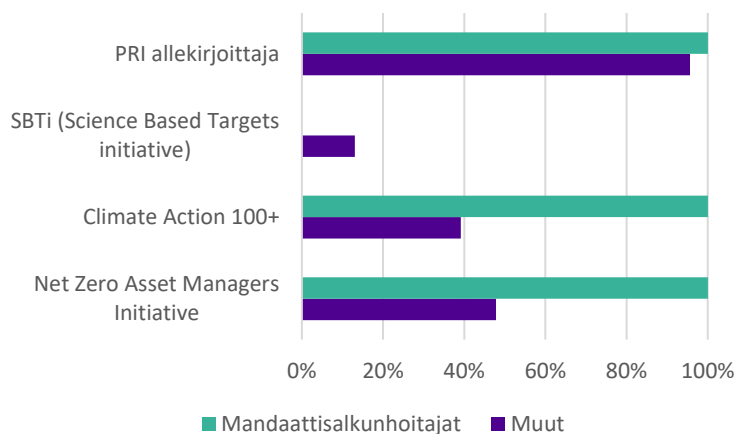
Säätiö sijoittaa pääosin rahastomuotoisiin sijoituskohteisiin, joissa yksittäisen sijoituskohteen valinnasta vastaa rahaston salkunhoitaja. Varainhoitajien sekä rahastojen vastuullisuusperiaatteiden tulee olla linjassa säätiön vastuullisuusperiaatteiden kanssa.

Edellytämme, että säätiön sijoitussalkkuun valittavan rahaston varainhoitaja on allekirjoittanut YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI, Principles for Responsible Investment) tai että varainhoitajalla on muu vastaava vastuullisuuspolitiikka. PRI-periaatteet ohjeistavat ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja yhtiöiden hallintoon liittyvien näkökulmien huomioimiseen sijoituksissa. Helmikuussa 2026 PRI:n allekirjoittajia oli maailmanlaajuisesti yli 5000. Säätiön 26 varainhoitajasta 25 ovat sitoutuneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin. Kaikilla varainhoitajilla on vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

PRI-periaatteiden lisäksi varainhoitajat ovat mukana useissa muissa vastuullista sijoittamista toteuttavissa ja edistävissä aloitteissa. Liiketoiminnan EU-taksonomianmukaisuuden arviointi ja raportointi on jo pakollista suurille yrityksille ja finanssialan toimijoille. Taksonomia on tapa

luokitella, miten yritysten taloudellinen toiminta vaikuttaa ympäristöön. Yritysvastuudirektiivi (CSRD) astui voimaan 1.1.2024 ja EU-taksonomia tuli pakolliseksi myös isoille, keskisuurille ja pienille yrityksille vuodesta 2025 alkaen. Nyt raportointivelvoitteisiin on tulossa helpotuksia helmikuussa 2026 hyväksytyn ns. Omnibus-paketin myötä. Uusilla säännöillä mm. vähennetään niiden yritysten määrää, joita keskeinen kestävyyslainsäädäntö koskee. Muutoksia sääntelyyn perusteltiin tarpeella helpottaa yritysten hallinnollista taakkaa sekä parantaa EU:n kilpailukykyä.

Varainhoitajien sitoumukset säätiölle merkityksellisiin aloitteisiin on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1: Säätiön varainhoitajien vastuullisuussitoumukset

Net Zero Asset Managers Initiative (NZAM) on kansainvälinen varainhoitajien aloite, jonka alkuperäinen tavoite oli kannustaa varainhoitajia asettamaan nettopäästöjen nollatavoite vuoteen 2050 mennessä ja sijoittamaan siten, että Pariisin ilmastopimuksen asettama 1,5 asteen lämpenemistavoite saavutetaan. Vielä heinäkuussa 2024 tämän aloitteen olivat NZAM:n mukaan allekirjoittaneet 325 varainhoitajaa, joiden hallinnoimat varat olivat yhteensä 57,5 biljoonaa dollaria. Tammikuussa 2025 BlackRock ilmoitti eroavansa NZAM:sta vedoten oikeudellisiin riskeihin Yhdysvalloissa. Pian tämän jälkeen useat muut suuret varainhoitajat vetäytyivät hankkeesta ja NZAM ilmoitti, että se keskeyttää toimintansa ja poistaa sitoumuslausuman sekä allekirjoittajien luettelon verkkosivustoltaan. NZAM totesi lausunnossaan, että se arvioi suunnitelmansa ja toimintansa uudelleen ottaen huomioon "äskettäiset kehitykset Yhdysvalloissa sekä erilaiset sääntely- ja asiakasodotukset sijoittajien omilla alueilla".

NZAM:n kokonaisvaltainen arviointi on saatu tehtyä ja toiminta on käynnistetty uudelleen merkittävästi kevennetyin ja joustavammin sitoumuksin. Uusi sitoumus korostaa nimenomaisesti, että kaikki toimet ovat riippuvaisia asiakkaiden omista mandaateista, sääntelystä ja eduista

huolehtimisesta. Pakollinen sitoutuminen nettonollaan vuoteen 2050 mennessä on poistunut. Maaliskuun alussa 2026 sitoumuksen allekirjoittajia on yhteensä 254. Säätiön mandaattisalkunhoitajista kaikki ovat NZAM:in allekirjoittajia ja lisäksi 11 muuta salkun varainhoitajaa (57%).

Climate Action 100+ -aloite on ilmastonmuutokseen keskittyvä sijoittajien vaikuttamisaloite. Aloitteessa ovat mukana yli 600 sijoittajaa, jotka pyrkivät vaikuttamaan maailman saastuttavimpiin 170 yritykseen, jotta Pariisin ilmastopimuksen tavoitteet saavutettaisiin. NZAM:n tavoin Climate Action 100+ on ollut poliittisten paineiden keskiössä Yhdysvalloissa ja useiden suurten varainhoitajien vetäytymisestä aloitteesta on uutisoitu. Climate Action 100+ -aloite on kuitenkin yksi harvoista edelleen toiminnassa olevista ilmastoaloitteista, joissa on mukana sekä varainhoitajia että institutionaalisia sijoittajia. Net-Zero Insurance Alliance päätti toimintansa keväällä 2024 ja Net-Zero Banking Alliance syksyllä 2025. Edellä kuvattiin NZAM:n toiminnan uudelleen fokusoimista. Säätiön kaikki mandaattisalkkujen hoitajat ovat mukana Climate Action 100+ aloitteessa ja muista varainhoitajista mukana on 9 (39%).

SBTi (Science Based Targets initiative) -yhteisaloitteeseen liittyneet yritykset sitoutuvat vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään Pariisin ilmastopimuksen mukaisesti. SBTi on CDP:n, YK:n Global Compactin, World Resources Instituten ja WWF:n yhteishanke, joka tarjoaa yrityksille ja taloustoimijoille tieteeseen perustuvaa tietoa siitä, kuinka paljon niiden on vähennettävä päästöjään, jotta ilmaston lämpenemisen torjunnassa päästäisiin 1,5 asteen tavoitteeseen. SBTi aloite on hyväksynyt jo 10 263 yrityksen lyhyen aikavälin (5-10 vuotta) ilmastotavoitteet, joista 182 on finanssi-instituutioita. Ainoastaan kolmella säätiön varainhoitajalla ole hyväksytyt lyhyen aikavälin ilmastotavoitteet. Sijoitussalkun yksittäisten sijoituskohteiden ilmastotavoitteet on analysoitu ISS STOXX:in toimesta tämän raportin lopussa osana skenaarioanalyysia.

Sijoitussalkun vastuullisuus

Yliopiston sijoitukset tehdään hajauttamisen tehostamiseksi pääosin rahastomuotoisiin sijoituksiin, eli sijoitussalkussamme ei ole yksittäisen yhtiön osakkeita tai joukkovelkakirjoja. Sijoitussalkku koostuu listatuista osake- ja korkorahastoista sekä vaihtoehtoisista sijoituksista. Osake- ja korkosijoitukset ovat likvidejä sijoituksia, jotka voidaan tarvittaessa muuttaa käteiseen muotoon lyhyessäkin ajassa. Vaihtoehtoisiin sijoituksiin kuuluvat private equity ja private debt rahastot, hedge-, infrastruktuuri-, kiinteistö- ja metsäraha-

SFDR luokitukset

Rahastojen vastuullisuuden arviointia edistävä EU:n asetus kestävyyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla (Sustainable Finance Disclosure Regulation, SFDR), tuli voimaan vuonna 2021. EU:n alueella markkinoitavat sijoitustuotteet luokitellaan asetuksen mukaisesti kolmeen luokkaan: artikla 9 tuotteet (tavoitteena kestävien sijoitusten tekeminen), artikla 8 tuotteet (kestävyystekijöiden edistäminen) ja artikla 6 tuotteet (muut sijoitustuotteet). Varainhoitajilla on velvoite ilmoittaa, mihin kategoriaan mikäkin rahasto kuuluu.

SFDR	Mandaattisalkut		Vaihtoehtoiset sijoitukset					
	Listatut osakkeet	Listatut korot	Private Equity	Private Debt	Hedge Fund	Kiinteistöt	Infra	Metsä
6	2 (1)	1 (4)	7 (7)	4 (4)	1 (2)	0 (1)	-	-
8	16 (12)	21 (16)	6 (4)	2 (3)	-	3 (2)	3 (2)	1 (1)
9	3 (5)	1 (2)	0 (1)	-	-	2 (2)	-	1 (1)
N/A	-	-	1 (1)	5 (5)	-	2 (2)	3 (3)	-
Yhteensä	21 (19)	23 (22)	14 (13)	11 (12)	1 (2)	7 (7)	6 (5)	2 (2)

Kuva 2: Säätiön rahastojen SFDR- luokitukset kappalemäärinä (suluissa ed. vuosi)

Säätiö kannustaa varainhoitajia mahdollisimman todenmukaiseen luokitteluun ja seuraa vuositasolla likvidien sijoitusvarojen artiklan mukaista luokittelua. Tavoitteenamme oli, että vuoden 2025 loppuun mennessä 70 prosenttia likvideistä sijoituksista on artikla 8 tai artikla 9 mukaisia sijoitustuotteita ja vuoden 2028 loppuun mennessä kaikki likvidit sijoitukset ovat artikla 8 tai artikla 9 mukaisia sijoitustuotteita. Säätiön kaikkien rahastojen SFDR- luokitukset näkyvät edellä kuvassa 2 kappalemäärinä ja alla kuvassa 3 markkina-arvon mukaisesti.

Kuva 3: Säätiön rahastojen SFDR- luokitukset markkina-arvojen mukaisesti (vasemmalla) sekä markkinoilla toimivat rahastot markkina-arvojen mukaisesti (oikealla).

Morningstarin¹ mukaan marraskuussa 2025 markkinoilla oli 12 000 artikla 8 rahastoa ja 1 000 artikla 9 rahastoa sekä 12 000 artikla 6 rahastoa. SFDR:n voimaan astumisesta maaliskuussa 2021 lähtien monien rahastojen artiklojen mukainen luokitus on vaihtunut. Eniten luokittelumuutoksia tapahtui vuoden 2022 lopussa, jolloin yli 300 artikla 9 rahastoa laskettiin artikla 8 luokkaan. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) rahastojen nimiohjeistuksen käyttöönotto vuonna 2025 aiheutti lisää muutoksia. EU komissiossa on käynnissä SFDR:n liittyvä uudistus ja tämä tarkoittaa uutta luokittelukierrosta. Ehdotuksen mukaisesti artikkelit 8 ja 9 korvataan luokittelulla "Transition", "Sustainable" ja "ESG Basics" rahastotuotteisiin. Tuoteluokittelua ohjataan jatkossa kategoriakohtaisilla kriteereillä ja näin kestävä sijoituksen määritelmä poistuu. Raportointivelvoitteita kevennetään ja sääntelykehystä pyritään yksinkertaistamaan. Samalla halutaan vähentää viherpesun riskiä, parantaa vertailtavuutta sekä lisätä yhdenmukaisuutta EU:n kestävä rahoituksen sääntöjen välillä.

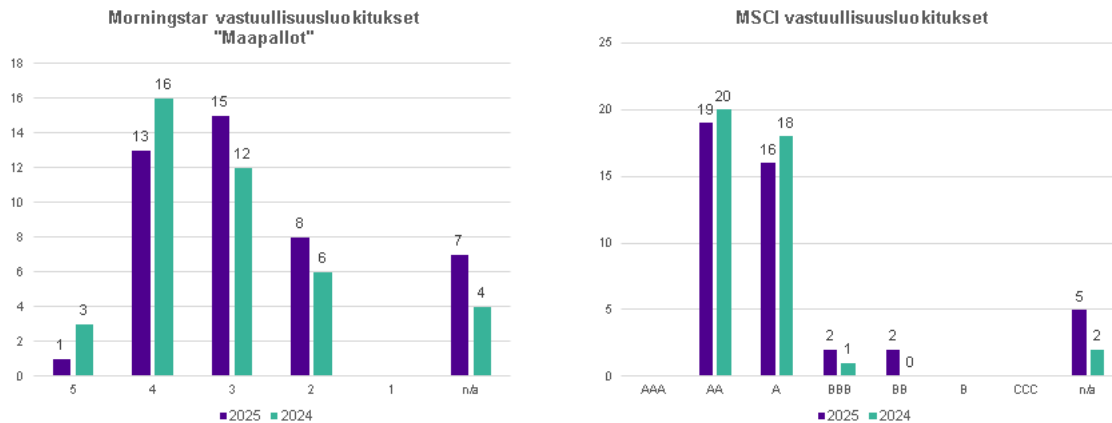
Vastuullisuusluokitukset

Rahastojen vastuullisuutta voidaan tarkastella myös vastuullisuusluokitusten avulla. Alla kuvassa 4 on esitetty säätiön rahastot Morningstarin ja MSCI:n vastuullisuusluokitusten mukaisesti. Vastuullisuusluokitukset ovat saatavilla säätiön salkun osake- ja korkorahastoille.

Morningstarin vastuullisuusratingia kuvataan 1–5 maapallolla. Tässä luokituksessa viisi maapalloa tarkoittaa, että sijoitustuotteen ESG-riski on alhaisin ja yksi maapallo kertoo korkeimmasta riskistä vertailuryhmän kesken. Morningstarin vastuullisuusluokitus kuvaa rahaston omistamien yhtiöiden vastuullisuusriskiä suhteessa muiden samassa Morningstarin määrittelemässä vertailuluokassa olevien rahastojen omistuksiin. MSCI:n analyysin mukaan sijoitusten ESG-arvosana perustuu siihen, miten hyvin yhtiöt huomioivat ESG-riskit ja -mahdollisuudet toiminnassaan. Yhtiöitä vertaillaan oman toimialansa sisällä ja rahastokohtainen vastuullisuusarvosana on sijoitusten ESG-arvosanojen painotettu keskiarvo. MSCI:n käytössä on AAA-CCC-asteikko, jonka mukaan rahastot luokitellaan vielä edelläkävijöihin (AAA,AA), keskivertoihin (A, BBB, BB) ja alisuoriutujiin (B, CCC).

---

¹ <https://www.sustainalytics.com/esg-research/resource/investors-esg-blog/sfdr-2.0-in-figures--impact-analysis>

Kuva 4: säätiön rahastojen vastuullisuusluokitukset kappalemäärittäin

Normi- ja toimialaseulonta

Yksi säätiön käyttämistä vastuullisen sijoittamisen menetelmistä on poissulkeminen. Säätiö rajaa sijoituksista pois yritykset, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia tulee energiantuotannossa käytettävän kivihiiilen tai ruskohiilen tuottamisesta, eikä yrityksellä ole perusteellista suunnitelmaa käytön vähentämisestä. Säätiö rajaa sijoituksista pois myös yritykset, jotka rikkovat vakavasti YK:n Global Compact -aloitteen mukaisia periaatteita ja joilla ei ole selkeää suunnitelmaa toimintatapojen muuttamiseksi periaatteiden mukaisiksi. YK:n Global Compact -yritysvastuualoite koostuu kymmenestä periaatteesta, jotka perustuvat Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen, kansainvälisen työjärjestö ILO:n (International Labour Organization) työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia koskevaan julistukseen, YK:n Rion ympäristöä ja kehitystä koskevaan julistukseen sekä YK:n korruption vastaiseen yleissopimukseen. YK:n Global Compact -periaatteet edellyttävät mm. ihmisoikeuksien noudattamista, korruption vastaisia toimia ja ympäristöasioiden huomioimista.

Säätiö seuloa likvidin osake- ja korkosalkun kerran vuodessa, jotta salkun vastuullisuudesta saadaan ajantasainen kokonaiskuva. Noteerattujen sijoitusten vastuullisuusanalyysiä varten rahasto-omistukset avattiin yhtiötasolle. Säätiöllä on sijoituksia osake- ja yrityslainarahastojen kautta 3025 (ed. vuonna 3084) kohteessa. Seulonnan on toteuttanut yritysvastuuanalyysiin erikoistunut tutkimus- ja konsultointiyhtiö ISS STOXX. Seulonnan avulla pystytään tunnistamaan sijoitussalkun mahdolliset kansainväliset sopimusrikkomustapaukset (ympäristönormit,

ihmisoikeus, työoikeus ja korruptio) sekä kartoittamaan erityistä tarkkailua vaativat toimialat (säätien poissulkulistan mukaisesti kivi- ja ruskohiili).

Vastuullisuusseulonnan mukaan säätien sijoitussalkussa olevien sijoitusrahastojen yli 3000 sijoituskohteena olevasta yhtiöstä kahdessa on raportoitu vakavia normirikkomuksia. Molemmat liittyvät samaan ympäristöonnettomuuteen vuodelta 2015. Tämä tapaus on ollut sijoittajien vaikuttamistoimenpiteiden kohteena. Seulontatulokset käydään läpi varainhoitajien kanssa ja sovitaan mahdollisista toimenpiteistä näihin liittyen.

Toimialarikkomuksia ei salkusta löytynyt. Kaikkien säätien mandaattivarainhoitajien omat julkiset poissulkulistat ovat laajemmat kuin säätien periaatteet edellyttävät. Fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät poissulkukriteerit ovat laajassa käytössä säätien käyttämissä rahastoissa. Poissulkukriteerit käsittävät vähintään kivihiilen, mutta pääosa rahastoista huomioi laajemmin myös muut fossiiliset polttoaineet. Kaikilla rahastoilla on käytössä omat liikevaihtorajat poissulkujen määrittelyssä, ja osa rahastoista hyödyntää myös vaikuttamista yritysten kannustamiseksi vähähiiliseen siirtymään.

Ilmastoraportointi

Hiilijalanjäljen vähentäminen

Säätien vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaisesti pyrimme laskemaan sijoitusvarallisuuden hiili-intensiteettiä tulevina vuosina. Huomioimme hiilineutraalisuustavoitteen kaikissa uusissa sijoituspäätöksissä ja pyrimme kasvattamaan sijoitusten hiili-intensiteetin raportointikattavuutta. Säätien ilmastotunnusluvut ovat vuosien aikana kehittyneet kestävämpään suuntaan. Muutokset salkun allokaatiossa, tehdyt rahasto- sekä vertailuindeksivalinnat vaikuttavat ilmastotunnuslukujen kehitykseen. Sijoitussalkun vertailuindeksiä alhaisempien päästöjen taustalla ovat säätien varainhoitajien vastuullisuuskriteerit ja säätien tavoite poissulkea sijoituksista korkean hiili-intensiteetin omaavat kivi- ja ruskohiilen tuottajat. Tunnuslukujen seurannassa oleellista on muutoksen suunta sekä pitkän aikavälin kehitys.

Hiiliriskin seurantamittarit on esitetty alla kuvassa 5. Säätien listatun sijoitussalkun (mandaattisalkkujen osake- ja yritysainasijoitukset, yhteensä 10264 sijoitusinstrumenttia) hiilijalanjälkilaskennan on toteuttanut ISS STOXX.

Disclosure Number/Weight	Emissions Exposure tCO ₂ e		Relative Emissions Exposure ¹ tCO ₂ e/ M EUR				Climate Performance Weighted Avg	
	Share of Disclosing Holdings	Scope 1 & 2	Scope 1, 2 & 3	Relative Carbon Footprint		Carbon Intensity	WACI Revenue	Carbon Risk Rating
			Scope 1 & 2	Scope 1, 2 & 3				
Portfolio	88.2%/91.6%	10,365	186,537	24.99	449.68	79.56	64.66	62
Benchmark	79.8%/91.5%	16,346	200,403	39.40	483.11	125.26	114.22	60
Net Performance	+8.4 p.p./+0.1 p.p.	-36.59%	-6.92%	-36.59%	-6.92%	-36.49%	-43.38%	-

Kuva 5: Sijoitussalkun hiilijalanjälkimitarit per 31.12.2025 (lähde: ISS STOXX)

Säätiön sijoitusten ilmastovaikutuksia ja -riskiä mitataan pääasiassa hiilijalanjäljen avulla. Scope 1 -päästöillä viitataan yritysten omasta toiminnasta suoraan aiheutuviin päästöihin. Scope 2 -päästöillä puolestaan viitataan epäsuoriin ostoenergiaan liittyviin päästöihin. Myytyjen tuotteiden loppukäytöstä sekä tavaroiden ja palvelujen hankinnasta aiheutuvia päästöjä kutsutaan välillisiksi päästöiksi (Scope 3 -päästöt). Nämä arvoketjuihin liittyvät päästöt ovat lähes kaikilla yrityksillä suurimmat, mutta näiden päästöjen estimointiin liittyy paljon epävarmuuksia.

Hiilijalanjälkiraportoinnin toteutunut kattavuus on noussut takaisin vuoden 2023 tasolle, viime vuoden 85 prosentista 89 prosenttiin (kuva 6). Mitä korkeampi sijoituskohteiden raportointien tietojen kattavuus, sitä tarkempi on hiilijalanjälkiluku. Mikäli yritys ei ole raportoinut hiilijalanjälkeään, on sen päästöt arvioitu ISS STOXX:n mallin avulla.

Noteerattujen sijoitusten absoluuttiset hiilipäästöt (Scope 1&2) olivat analyysin mukaan 10 365 (tCO₂e). Vertailukohtana analyysissä olivat salkun vertailuindeksin sisältämien yhtiöiden hiilipäästöt, jonka arvoksi saatiin 16 346 (tCO₂e). Absoluuttiset päästöt vaihtelevat merkittävästi sektoreittain. Ero vertailuindeksiin johtuu pääasiassa säätiön sijoitussalkun alipainosta energia- ja yhdyskuntapalvelusektorilla, sekä yritysvalinnoista näillä samoilla sektoreilla.

	12/2025	12/2024	9/2023	9/2022
Kattavuus (%)	89	85	89	88
Scope 1&2 (tCO ₂ e)	10365	12329	19049	19430
Suhteellinen hiilijalanjälki (tCO ₂ e/MEUR sijoitettu pääoma)	25	33	62	65
Hiili-intensiteetti (tCO ₂ e/MEUR liikevaihto)	80	96	154	164
Painotettu hiili-intensiteetti (ed. sijoitusten markkina-arvolla painotettuna)	65	66	105	149

Kuva 6: Säätiön listatun sijoitussalkun (mandaattisalkkujen osake- ja yrityslainasijoitukset) hiilijalanjälkimitarit (lähde: ISS STOXX)

Valtaosa maailmanlaajuisista päästöistä on peräisin fossiilisten energian tuotannosta ja käytöstä. ISS STOXX:in analyysin mukaan suurimmat säätiön sijoitussalkun hiilipäästöihin vaikuttavat toimialat ovat perusteollisuus 44%, yleishyödylliset palvelut 33 % ja teollisuus 12%. Sijoitussalkun alla olevista yksittäisistä yrityksistä kymmenen suurinta päästöjen aiheuttajaa vastaavat 28% salkun päästöistä. Pienimmät päästöt toimialoittain tulevat informaatioteknologia- ja rahoitussektorilta. Näiden pienipäästöisimpien toimialojen osuus säätiön osakesalkusta oli vuoden vaihteessa 44 % ja suuripäästöisimpien 17%.

Yksi seurattu mittari absoluuttisten hiilipäästöjen rinnalla on painotettu hiili-intensiteetti, joka mittaa sijoituskohteina olevien yritysten hiiliekvivalenteja päästöjä yrityksen liikevaihtoon suhteutettuna ja sijoitusten markkina-arvolla painotettuna. Säätiön likvidien sijoitusten painotettu hiili-intensiteetti oli joulukuussa 2025 65 tCO₂e/M€ liikevaihto. Tämä hiili-intensiteetti luku laski edellisellä tarkastelukierroksella (vuodesta 2023 vuoteen 2024) merkittävästi (37%), mutta nyt muutos jäi vähäiseksi.

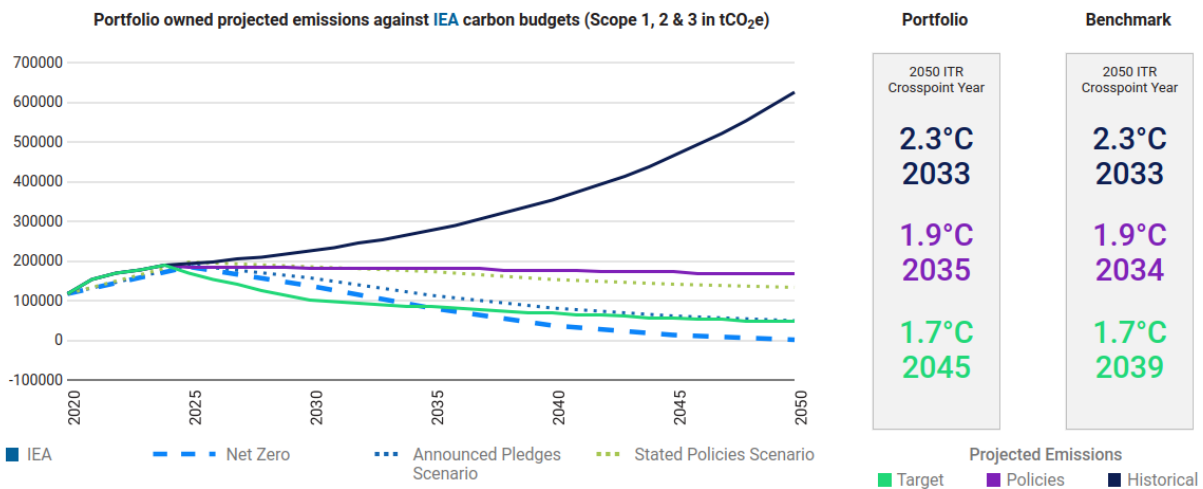
Säätiön likvidin salkun yhtiöiden liikevaihdosta 2 prosenttia (3,0 milj. euroa) (ed. vuonna 3 prosenttia ja 4,5 miljoonaa euroa) liittyy fossiilisiin polttoaineisiin. Fossiilisista polttoaineista saatavasta liikevaihdosta 74 prosenttia on peräisin öljystä, 23 prosenttia kaasusta ja 3 prosenttia hiilestä. Salkun liikevaihdon altistus fossiilisiin polttoaineisiin on vertailuindeksiä 62 prosenttia alhaisempi. Säätiön sijoitussalkusta löytyy myös ns. vihreää liikevaihtoa. Tämän mm. uusiutuvaan energiaan liittyvän liikevaihdon osuus ylittää fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät osuuden ja on 4 prosenttia salkusta ja viisi prosenttia vertailuindeksistä.

Skenaarioanalyysi

Skenaarioanalyysin avulla portfolioyritysten (mandaattisalkkujen osake- ja yrityslainasijoitukset) päästöjä voidaan verrata eri ilmastoskenaarioihin. Analyysi hyödyntää sektorikohtaisia ja alueellisia päästöpolkuja yritys kohtaisten hiilibudjettien määrittämiseksi. Arvioitavana on laaja joukko mahdollisia tulevaisuuksia politiikan ja teknologisen kehityksen näkökulmasta, ja ennustetut lämpötilan nousut vaihtelevat 1,5 °C:sta yli 3 °C:een.

Analyysissa verrataan sijoitussalkun tulevia päästöjä eri skenaarioiden mukaisiin hiilibudjetteihin. Tarkastelussa mukana olevat skenaariot ovat Kansainvälisen energijärjestön (IEA) Net Zero by 2050 (Net Zero), Stated Policies Scenario (STEPS) sekä Announced Pledges Scenario (APS). Aiemmin käytetty Sustainable Development Scenario (SDS) on korvattu Net Zero -skenaariolla. Net Zero -skenaario kuvaa 1,5°C polun globaaleihin nettonollapäästöihin vuoteen 2050

mennessä. STEPS heijastelee valtioiden tämänhetkistä sekä suunniteltua tulevaisuuden energiapolitiikkaa, kun taas APS olettaa, että valtioiden tekemät ilmastotavoitteet ja -sitoumukset toteutuvat täysimääräisesti suunnitelmien mukaan. Sekä STEPS että APS johtavat selkeästi Net Zero -skenaariota suurempaan lämpötilojen nousuun.

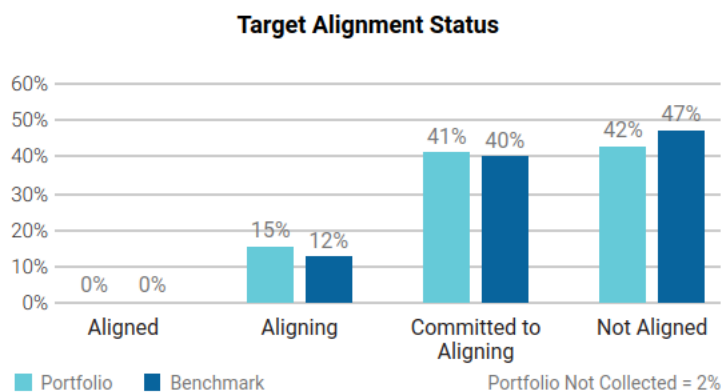

Kuva 7: Skenaarioanalyysit, listatut osake- ja yritysainasijoitukset (lähde: ISS STOXX)

Skenaarioanalyysin tulokset on esitetty kuvassa 7. Nykyiselle sijoitussalkulle esitetään kolme aikasarjaa mahdollisille tulevaisuuden päästöpoluille (Target, Policies, Historical). ”Target” – päästöpolku huomioi salkkuyhtiöiden ilmoittamat kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet. Analyysin perusteella sijoitussalkun odotettu lämpötilan nousu olisi 1,7 °C vuoteen 2050 mennessä. Säätiön salkku on käytännössä linjassa muiden paitsi IEA:n kunnianhimoisimman Net Zero -skenaarion kanssa. Salkku ylittää Net Zero -skenaarion hiilibudjetin vuonna 2045. Nämä analyysin tulokset perustuvat tulevien kumulatiivisten päästöjen vertailuun Net Zero -hiilibudjetin kokonaismäärään

Ilmastoskenaarioanalyyseistä on tärkeä huomioida, että ne ovat herkkiä monille muuttujille ja oletuksille. Vaikka ilmastodatan kattavuus on koko ajan parantunut, tiedon luotettavuuteen liittyy yhä epävarmuutta. Säätiön tulee jatkossakin kiinnittää huomiota sijoitussalkun päästöihin ja näihin liittyen tulee määritellä välitavoitteita korkeakoulusäätiön hiilineutraaliustavoitteen tukemiseksi.

Vihreän siirtymän edistämiseksi salkun sijoituskohteena olevien yritysten tulisi sitoutua kansainvälisiin ilmastotavoitteisiin. Yritysten itsellensä asettamat Net Zero -tavoitteet kertovat näiden toimijoiden ilmastotietoisuudesta ja -toimenpiteistä. ISS STOXX analysoi ja jakaa yritykset Net Zero -tavoitteen osalta neljään ryhmään (kuva 8). Nykyisten julkaistujen ilmastoraporttien, politiikkatoimenpiteiden sekä nykyteknologian valossa analyysissä yksikään yritys ei yllä korkeimmalle tasolle, eli yksikään yritys ei olisi Pariisin sopimuksen mukaisella polulla. 41 %:lla salkkuyrityksistä on asetettu Net Zero -tavoite vuodelle 2050 ("committed to aligning") ja 15 %:lla on hiilidioksidipäästöjen vähentämisstrategia sekä asetettu välitavoite ("aligning"). Suurella osalla yrityksistä (42 %) ei ole tavoitteita ollenkaan. Sitoumukset eivät vielä ole takuu tavoitteen saavuttamisesta, mutta samalla erityisen huomion kohteena tulisivat olla ne salkun yritykset, jotka eivät ole asettaneet mitään tavoitteita.

Kuva 8: Säätiön likvidin salkun sijoituskohteiden ilmastotavoitteet (lähde: ISS STOXX).